

DELORSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 137. éjjel 488. Sürgőnyim: „Delorska“, Novisad

NOVISAD, 1925 OKTÓBER 21.

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 150 dinár; vasárnaponként 2 dinár.

SZERDA

Miért nincs magyar színház No. szadon -- A vojvodinai magyarság képviselője nyilatkozik genfi utjáról -- Chamberlain szerint nincsenek győzők és legyőzöttek -- Az olasz kormány és az Egyház -- A budapesti antiszemita kongresszus -- Háborús készülődés Törökországban -- Hamis százdollárosok vannak forgalomban

A kisebbségek és a béke

A kisebbségek most lezajlott genfi konferenciája hozta — Szüllő Géza csehszlovákiai magyar delegátus javaslatára — ezt a határozatot:

„Mindazokban az államokban, amelyekben kisebbségek élnek, mindegyik kisebbség jogosult arra, hogy saját viszonyai szerint megszervezzék és ápolják nemzeti kultúráját. A békeszerződésekben is elismert öszrendelkezés joga nem zárja ki a loyális kapcsolatot a kisebbség és a többség között. Mivel az európai békét a kisebbségi kérdés megoldása nélkül biztosítani nem lehet, a Népszövetség feladata az, hogy a kisebbségek nemzetközi szerződésekben megformulázott jogainak végrehajtása után a kisebbségi probléma végleges megoldásával foglalkozzék.”

Az elmúlt hét esztendő alatt kétségtelesen többet beszéltek a kisebbségekről és a kisebbségek önmagukról, mint ama kétezer esztendő alatt, amely Krisztus születése óta lepergett az idők homokóráján. A kisebbségi kérdés a most lezajlott genfi konferenciával az európai politika érdeklődésének homlokterébe került, s ez volt az első eset, amelyben a negyvenmillios kisebbség képviselői létretehetetlenül tudtára adták Európának: A kisebbségi kérdés rendezése nélkül nincsen béke Európában. A fenti rezolúció még egy óvatos viszonyulással egyenlő csupán. Gyakorlati jelentősége nem volt a tanácskozásnak, a harcra kényszerített felek azonban rámutattak a küzdelem jogosultságára és sejtetni engedték azokat az erőket, amelyekbe bizalmukat helyezik a küzdők. A kisebbségi követelések jogosultsága mellett bizonyít a nemzetközi szerződések egész komplexuma, s a küzdelem kilátásai nem is olyan sötétek azóta, amióta elvetették a kisebbségek között a nemzetközi szervezkedés gondolatát. A genfi praeludiumban van néhány akkord, amely elhallatszott még a legsükettebb fülekig is. Azok az államok, amelyeknek népeit egy allitálagos nemzetiségi elnyomás alól szabadította fel a világháború, nem vonhatják kétségbe Szüllő Géza szavainak igazságát: Minden népnek joga van arra, hogy organizálja népi kultúrájának védelmét.

A genfi tanácskozás delegáltjai negyven millió kisebbségi polgar nevében szólhattak Európa nyilvánossága előtt. A negyvenmillios kisebbség új nagyhatalom Európában. Erőinek kifejtésében egyelőre akadályozza szervezeti-lensége, de minden energiáját kihasználva készünek azok az intézkedések, amelyekben az európai reakció éli ki a maga sovinszta ideáit. A kisebbségek ereje egyenes arányban fog növekedni az elnyomó rendelkezésekkel s ha a legutóbbi tanácskozáson még halk és szerény volt is a panaszkodó szó, el kell következnie annak az időnek is, amikor ez a panasztevés határozottan, követelón és hasznát nem törően fog kielégítést követelni az európai közvélemény előtt. Minden attól függ,

hogy a reakció meddig merészkedik előre a meggondolatlanság és politikátlanság útján...

A genfi konferencián Európa összes kor-

mányai felé elhangzott a figyelmeztetés: Adjatok békét másoknak, ha magatoknak is békét akartok...

A parlament új ülészaka

Beogradból jelentik: A szkupstina tegnap délelőtt fél tizenegy órakor kezdődő ülésén Pasic részvételével az összes miniszterek jelen voltak. Az elnöki széket Lázics Ante foglalta el és felszólította a képviselőket, hogy válasszák meg a parlamenti elnökséget. A szavazás eredménye a következő: elnök Trifkovic Márkó; alelnök dr. Szubotics Nikola és a Radics-párti

Sibenik Sztanko; titkárok: Kobaszi Sztapan, Pavlovics Sztóján radikálisok, Zagorac Josip és Bacsinics Rude, Rádics-pártiak.

A választás után a beteg Trifkovic Márkó helyett dr. Szubotics Nikola megköszönte a képviselők bizalmát és közölte, hogy a parlament legközelebbi ülésére írásbeli uton fogja meghívni a képviselőket.

Moratóriumot kaptak a szuboticei adóhátralékosok

Beogradból jelentik: A szuboticei kerület képviselői dr. Radonics Jovan, Markusev Milan, Jurics Antal és Sztrilics Béla a szuboticei Lloyd titkárnak, Damjanovicnak kíséretében tegnap délelőtt felkeresték Sztójadinovic Milán pénzügyminisztert és részletes jelentésben beszámoltak arról a sanyaru helyzetről, amelyben a szuboticei kereskedők és iparosok élnek az az elviselhetetlen adó miatt. A képviselők a jelentés felolvasása után arra kérték a pénz-

ügyminisztert, hogy adjon moratóriumot a szuboticei kerület adóhátralékos iparosainak és kereskedőinek.

Sztójadinovic Milán dr. pénzügyminiszter megígérte a képviselőknek, hogy táviratilag értesíti a szuboticei Pénzügyigazgatóságot arról, hogy hat havi moratóriumot ad a szuboticei kerület összes kereskedőinek és iparosainak, akik adóval hátralékban vannak.

A vajdasági magyarság képviselője Genfben

Dr. Deák Leó nyilatkozik a genfi ut eredményéről — Felállítják Genfben a kisebbségi irodát

Dr. Deák Leó, az SHS királyságbeli Magyar Párt egyik alelnöke, mint ismeretes, résztvevő a kisebbségek genfi konferenciáján. Dr. Deák Leó hétfőn érkezett vissza Genfből. A genfi tanácskozásról többek között a következőket mondotta:

— A konferencia különböző nemzetiségű delegátusai a legszívélyesebb módon érintkeztek egymással, s úgy hivatalos, mint magánbeszélgetéseikben a legszebb harmónia uralkodott köztük. A Genfben felállítandó központi irodát egy héttagú elnökség fogja vezetni. Az irodának az lesz a célja, hogy az egyes országokban élő nemzeti kisebbségek ügyeit nyilvántartsa, a kisebbségekkel érintkezzék, ügyeiket a Népszövetségnek képviselje, esetleges panaszait dolgában eljárjon, s hogy kéréseiket támogassa. A konferencián nem országok, ha-

nem nemzetiségek szerint dolgoztak a delegátusok. A tanácskozáson résztvettek, mint vendégek természetesen, az érdekelt államok diplomatái is. A mi genfi követünk állandóan ott volt a tanácskozásokon, s a jugoszláviai kisebbségek szívesen fogtak visszaemlékezni arra az előzékenységre, amelyet a követ a királyságbeli magyarság képviselőivel szemben tanúsított.

Dr. Deák Leó kijelentette még, hogy meggyőződése szerint a genfi kisebbségi iroda felállítása jelentékenyen elősegíti a kisebbségi kérdés rendezését, s módot fog nyújtani arra, hogy az állammal szemben loyális kisebbségek a többség felfogásával nem ellenkező módon küzdjenek a kisebbségi követelések teljesítéséért.

A vajdasági városok amerikai kölcsöne

A vajdasági városok szövetségének állandó választmánya holnap délelőtt 9 órakor tartja meg ülését Novisadon. Az ülésen főleg a vajdasági városok amerikai kölcsönéről foglalkoznak tárgyalni, Ezért Bécsből Novisadra érkezik

a newyorki Richards-bank bécsi megbízottja, J. Sterk, akivel tárgyalnak a vajdasági polgármesterek. A tárgyaláson mint szakértő részt vesz Furtinovic beogradi mérnök is.

Pribicevics nincs meglegedve Pasics vasárnapi beszédével. A „Balkan“ a „makaróni hősök“ ellen

A „Politika“ keddi számában Pribicevics Szvetozár részletesen nyilatkozik Pasics miniszterelnök vasárnapi beszédéről és megállapítja, hogy Pasics nyilatkozata megfosztotta az illuziótól mindazokat, akik eddig azt hitték, hogy a miniszterelnök nem helyesli a megegyezést. Pedig ezek a verziók, miszerint Pasics ellenzi a megegyezést megakadályozták a radikális pártban észlelhető bomlási folyamatot, mert sokan mégis csak azt remélték, hogy Pasics hazatérése után a paktum politikáját dezavualva a radikális pártot visszatereli az eredeti nacionalista politikájához. Most hogy Pasics színt vallott, a tömegeknek sokkal könnyebb a helyzetük és most már sokan nyíltan fognak szembehelyezkedni a megegyezéssel. A Száván, Drinán és dunántúli tömegeknél nem divat a személyi kuitusz. A Vojvodina kivételével sehol sem ismerik a radikális tradíciókat. A hazafias tömegek csak azért támogatják a radikális pártot, mert azt hitték, hogy ez a legnacionálisabb párt. Most azonban azt kell látni, hogy ez a legnacionálisabb párt együttműködik az államellenes és felforgató elemekkel, hogy szövetséget kötött azokkal, akik legelkeseredettebb ellenségeink voltak. Ezek után a tömegek nem bízhatnak már a radikális pártban, még akkor sem, ha Pasics saját személyének autoritásával nyilatkozik a megegyezés mellett.

Pasics azzal védi a megegyezést, hogy a Rádics párt az állami egység, a monarchia és a dinasztia mellett foglalt állást. Ugyanezt hangsúlyozták Rádicsék, amikor Davidovics volt kormányon s miért nem engedtek akkor Davidovicsnak, hogy véglegesítse a megegyezést? Ma már mindenki előtt világos, hogy azok az elemek, amelyek a központi hatalmak győzelmét és Szerbia elpusztítását óhajtották, nem lehetnek lojális követői egy olyan politikának, amely a Szerbiával való őszinte megegyezésen fáradozik.

Mindenesetre elválik majd idővel, vajjon a nemzeti és állami egység politikája biztosabb alapon nyugszik-e a Rádics párttal való koalíció keretei között, vagy egy olyan koalícióba, amelyben a független demokrata párt öröködött volna a nemzeti egység és szuverénitás fölött. A független demokratapárt nem akarja a „tartalék“ szerepét vállalni és nem hajlandó must játszani, hogy Rádicsék működését sakkban tartsa. Pribicevics pedig nem azért foglal éles állást a kormánykoalícióval szemben, mert onnan kizárták, hanem azért, mert a mostani paktumban az ország érdekeit veszélyeztetve látja. Pribicevics sokkal jobban érzi magát az ellenzék soraiban, mint kormányon. Erről különben a radikális párt a legrövidebb időn belül meggyőződést fog szerezni.

A „Balkan“ két élehangú cikkben foglalkozik két jellemző esettel. Az első cikkben Korosecot támadja, aki Zagrebben olyan beszédet tartott, mely minden tekintetben kimeríti a vallásháborítás és a fajgyűlölet kriteriumát. Erélyesen követeli, hogy azonnal indítsanak büntető eljárást Korosec ellen. A másik cikkben egy olasz újságíró beográdi szereplésével foglalkozik, aki azt írja római lapjában, hogy a jugoszláv tisztek elegáns babák, de nem katonák. A cikkíró talán azokra a „babákra“ gondol, akik egy sokkal gyengébb ellenség elől Caporetto és Piavénál vad futásban menekültek és meg sem álltak volna Sziciliáig, ha az angol és francia hadseregek fel nem tartóztatják őket menekülésükben. Inkább ezekkel a „makaróni hősökkel“ foglalkozott volna a cikk írója. Ami pedig az újságíró azt a megjegyzését illeti, hogy Beograd piszkos város, figyelmébe

ajánljuk, hogy Beogradban az asszonyok nem szoktak a házak előtt fészkelődni és az uccán a tetüket kihámozni a hajukból, ahogy ezt O-

laszország minden nagyobb városában teszik az olasz nők.

*

A budapesti antiszemita kongresszusról tárgyaltak a magyar parlamentben

MacDonald látogatása a parlament épületében

Budapest, okt. 20. A nemzetgyűlés mai ülése iránt meglehetősen gyér érdeklődés mutatkozott a képviselők körében. A nemzetgyűlés megnyitása előtt nagy érdeklődést váltott ki az a tény, hogy MacDonald volt angol munkáspárti miniszterelnök megjelent a képviselőház folyosóján az angol követség egyik tisztviselőjének és Vámbérei Rusztemnek kíséretében. A volt angol miniszterelnöknek bemutatták a szociáldemokrata párt néhány képviselőjét, Nagy Vincét és Pakots Józsefet. Nagy Vince kifejtette MacDonald előtt, hogy a magyarországi baloldali pártok a maguk erejével akarják előrevinni a demokrácia kérdését és örömmel vették a híret annak, hogy Angliában annak idején a munkásság került uralomra, valamint nagy sajnálattal vették tudomásul a munkáspárti kormány távozását. MacDonald néhány udvarias szóval válaszolt Nagy Vincének, azután megtekintette a képviselőház épületét, amelynek szépségeiről nagy elismeréssel nyilatkozott.

Dél előtt tizenegy órakor nyitotta meg a nemzetgyűlés ülést Szcitovszky Béla elnök. Kisebb jelentőségű mentelmi ügyek után élénk vitát provokált Eckhardt Tibor felszólalása aki az általa összehívott budapesti antiszemita kon-

gresszusra vonatkozóan nyilatkozott. Kijelentette, hogy a kongresszus összehívásakor nemzeti érzület vezette, mert ha szabad volt acionistaknak Ferencz József nevenapján Bécsben világkongresszust tartani, miért ne lenne szabad a keresztényeknek is tanácskozni. Utána Vass József népjóléti miniszter szólalt fel a Rockefeller alap egészségügyi törvényjavaslat tárgyában. Hálás szavakkal emlékezett meg arról a messzekiható kultúrtenykedésről, amelyet ez az intézmény nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon kifejt. Esztergályos János és Saly Endre szociáldemokrata képviselők élesen bírálják a kormány közegészségügyi politikáját, de a törvényjavaslatot, mint hogy attól szociális eredményeket várnak, elfogadják.

Az elnök napirendi indítványt tesz, amely szerint a ház legközelebbi ülését holnap délután 10 órakor tartja a mai tárgysorozattal. Nagy Vince személyes kérdés címén visszatartja Eckhardt beszédének azt a részét, amelyben róla szólván a Károlyi kormányról mint áruló kormányról emlékezett meg. Majd Cza tanár háboru előtti szerepét ismerteti és megrovja Eckhardtot mai beszédéért. Az ülés délután három órakor ért véget.

CHAMBERLAIN A LOCARNÓI EGYZEMÉNYRŐL

Nincs győző és legyőzött

Mit tartalmaz a rajnai paktum

Páris, október 20. Chamberlain a francia sajtó képviselőinek fogadása alkalmával kijelentette, hogy meggyőződése szerint a locarnói egyezmény a történelemben a béke ügyének fontos dátuma lesz. Súlyt helyez annak megállapítására, hogy teljes elismeréssel van a német kezdeményezés iránt. Emlékeztet arra, hogy a konferencián uralkodó francia-angol együttműködés alapját Brianddal ő rendezte. Meg van arról győződve, hogy a locarnói megegyezés arra vezethető vissza, hogy valamennyi delegátussal teljes egyenjogúságban tárgyaltak és egyik sem igekezett a másik felett győzelmet aratni. Chamberlain a legnagyobb csodálattal emlékezett meg Briandról. Az egyezménynek át kell plántálódnia a népek szívébe és ennek kell a megegyezést ratifikálnia. Azért szakította meg utját Párisban, hogy üdvözlétet tolmácsolja Painlevé miniszterelnöknek és hangsúlyozza a világ előtt, hogy a biztonági szerződés alapja továbbra is az a szíves és bizalomteljes viszony marad, amely Franciaország és Nagybritánia népei között biztosítva van.

Páris, október 19. Briand a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy Chamberlainnel folytatott mai tárgyalásuk során úgy határoztak, hogy a katonai haderőknek a rajnai tartományból való visszavonásáról a nagykövetek értekezletének kell döntenie.

A rajnai paktum

A rajnai paktum, amely Németország, Belgium, Franciaország, Nagybritánia és Olaszország között jött létre, ezeket mondja:

A szerződő felek külön és együttesen garantálják a mai német-francia és német-belga határokat, valamint a versaillesi szerződés 42. és 43. szakaszában előírt katonaságtól mentes zónákat.

Németország és Belgium, valamint Németország és Franciaország kötelezik magukat, hogy semmi körülmények között sem folytatnak támadáshoz, betöréshez, vagy háborúhoz. Ha azonban e kötelezettségeket valamelyik fél megsérti, joga van a másiknak fegyveresen védekezni. Nem vonatkozik a fentebbi

tilalom arra az esetre sem, ha a katonaságtól mentes zónákban csapatokat vonnak össze, úgyhogy haladéktalanul kell cselekedni. Ezeket az eseteket flagrns vétségnek kell tekinteni. Természetes azonban, hogy amidőn a népszövetségi alkotmány értelmében kell valamilyen hadi eljárást lefolytatni, akkor sem érvényes a fentebbi korlátozás.

Az összes jogi kérdéseket, ha a felek egymással ellentétbe kerülnek, bírák elé kell terjeszteni. A felek kötelezik magukat, hogy a bírák döntését követik. Minden más kérdést egyeztetőbizottság elé fognak terjeszteni. A bizottságtól a nemzetek szövetségének tanácsához lehet felebbezni. „Abban az esetben, ha valamelyik fél a másikat megtámadja, a másik területére betör, vagy a másik ellen háborút indít, valamint ha a katonailag mentesített zónákba csapatokat küldenek, a kérdést azonnal a Nemzetek Szövetségének Tanácsa elé kell vinni“, amely a megtörtént vétséget nyomban bejelenti azoknak a hatalmaknak, amelyek a rajnai paktumot aláírták. Ezek a hatalmak kötelezik magukat, hogy a megsértett fél mellé állnak és annak nyomban támogatást nyújtanak.

A rajnai paktum mindaddig érvényben marad, míg a nemzetek Szövetségének Tanácsa legalább kétharmad szótöbbséggel meg nem állapítja, hogy már a Nemzetek Szövetsége is elég garanciát tud nyújtani a szerződést kötő feleknek. A szerződés ebben az esetben azután egy év múlva érvénytelenné válik.

Ha állásra van szüksége,

forduljon „Jugokomercia“ állásközvetítőhöz, Par-nogmlina ulica 10.

Hirdetőink figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska“ kiadóhivatala.

KISEBBSÉGEK

(—) Aradon éhezniök kell a magyar színészeknek. Aradról jelentik: Egészen különös rendelet érkezett a napokban Arad város vezetéséhez. A miniszteri rendelkezés színházi ügyben jött Aradra, ahol ez az ügy még egészen rendezetlen és bonyolódott. Még ma sem tudja biztosan az aradi közönség, hogy lesz-e magyar színház az idei szezonban, vagy sem. A legutolsó hírek szerint az előadásokat csak január elején kezdi meg Fekete igazgató társulata, de Arad színházi publikuma bizony nem szokott hozzá, hogy hónapokon keresztül színház nélkül maradjon. A közönségnek ezt az éhséget kisebb alkalmi előadásokkal valahogyan igyekeztek kárpótolni. Hetenkint rendeztek egy-egy volt aradi színésznek bucsuelőadást és most legutóljára a szerződés nélkül maradt művészek javára akartak estélyt rendezni. A város vezetősége szívesen adott engedélyt ezeknek az előadásoknak a megtartására, hiszen a színház üresen áll és minden estély jövedelmet hajt a városnak. Ezek a soronkülső előadások azonban ugyálszik nagyon fájhattak valakinek, aki jelentést küldött rólok a belügy, valamint a kultuszminisztériumnak. Erre a jelentésre jött meg most egy rendelet a két minisztériumtól és az szigorúan eltiltja, hogy a város a koncesszionált színtársulaton kívül magyar társaságnak adjon engedélyt előadások tartására. *A rendelet kizárólag magyar társulatot és előadást tilt el a színházról*, ugyálszik tehát, hogy német és más nyelvű előadások engedélyezését nem veszi rossz néven. A szegény szerződés nélkül maradt aradi magyar színészek pedig csak magyarul játszhatnak és így ők nem tarthatják meg estélyüket, mely télvíz idejére mégis csak hozott volna számukra valami kis vigasztalást.

(—) Ne csak az államnyelvet... Prágából jelentik: A csehszlovák szociáldemokraták lapja, a „Pravo Lidu“ legutóbbi száma írja a következőket: „A nemzeti demokratáknak az a kívánsága, — hogy a nyelvtörvényt a nemzeti kisebbségek kárára szerkesszék meg, ami éppen a választási időben a nemzetiségi harcok kiélezését jelentené. A nyelvkérdés szabályozásánál arra is kell gondolni, hogy a nemzeti államot ne csak az államnyelvel biztosítsák, hanem hogy a csehek és németek közötti megegyezéssel érjék azt el és így a német kisebbséget a köztársaságnak megnyerjék, mert a németek kulturális érrettségük és gazdasági kiválóságuk következtében erősen különböznek a többi nemzeti kisebbségektől.”

Az olasz kormány közeledése az Egyházhoz

Olaszországban az 1870-iki egyházrablás óta az a különös helyzet, hogy egy teljesen katolikus, nagy többségében mélyen vallásos nép kormányra hivatalosan ellenségeskedésben áll az Egyházzal. A kormánykörök azonban rögtön rájöttek a helyzet tarthatatlan voltára, s belátták, hogy a helyzet nemcsak a Vatikánra, hanem még sokkal inkább az olasz kormányra nézve rendkívül előnytelen. Addig is, míg a római kérdést véglegesen rendezni tudják, a fascista kormány mindent elkövet, hogy a leünt szabadkőműves kormányok gyűlölködő intézkedéseit hatályon kívül helyezze. Erre céloz a Mussolini-kormány legújabb egyházpolitikai törvényjavaslata. A törvényjavaslat egyik főpontja a szerzetestársulatok hivatalos elismerésére vonatkozik, a másik a Placet és Exsequatur megszüntetésére. Eddig ugyanis a pápák mint a plébániák betöltésében a kormányhatóság bizonyos vétőjogot tartott fenn magának, úgy, hogy a kinevezett javadalmak csak akkor foglalhatta el hivatalát, ha a kormánytól az exsequaturt megkapta. Ez az intézkedés most teljesen elesik, s a kormány csak annyit tart fenn magának, hogy a kinevezendő egyházi funkcionáriusra nézve esetleges politikai aggodalmait az illetékes felsőbbbséggel közli. A törvényjavaslat keresztülvitele s akadálytalan végrehajtása nem képezi kétség tárgyát.

A VAJUDÓ SZÍNHÁZ KÉRDÉS ÉS A KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTERIUM ÁLLÁSPONTJA

Miért nem lehetnek magyar előadások a noviszádi Nemzeti Színházban

Minden igazgató válság csak árthat a színháznak — Nem a magyarok miatt kell ellenezni a magyar színházi előadásokat — Senoa Branko dr. a miniszterium szépművészeti osztályának főnöke nyilatkozik a „Délbácska“-nak

Beograd, október 20. Annak idején jelentettük, hogy egy kiváló noviszádi szerb író azzal a prozocióval fordult a közoktatásügyi minisztériumhoz, hogy az állandóan lappangó színházválság megszüntetése céljából engedélyezzenek heti 2—3 magyarnyelvű előadást a noviszádi Nemzeti Színház színpadán. Tudvalevő ugyanis, hogy a színházba járó publikum zöme magyarokból rekrutálódik s miután a magyarok között nagyon sokan nem értik a szerb nyelvet, a színház nézőtere drámai előadásoknál rendszerint üresen áll. Az anyagi kérdést az illető szerb író azzal vélte rendezni, hogy a magyar előadások előrelátható fényes bevétele fedezze a szerb drámai előadások deficitjét, a színház ilyen körülmények között még kiünő üzletet is csinált volna; a művészeti szempontok is érvényesülhettek volna, azonkívül pedig a politikai kérdést is letompították volna azzal, hogy a magyar és szerb művészgárda kölcsönösen és felváltva szerepelt volna, a szerbek magyar darabokban, a magyarok szerb darabokban. Valóságos szerb-magyar kultuszövetség alakulhatott volna a noviszádi Nemzeti Színház keretében. A terv megvalósulása elé már kezdetben is számos nehézség merült fel, újabban pedig azzal intézték el végérvényesen a felmerült prozociót, hogy most már a Nemzeti Színház amugyis jól megy, a szanálás tehát nem szükséges.

A Nemzeti Színház működése az idei szezonban valóban jó auspiciókkal mellet indult. Vojnovics Brana dr. igen helyesen olyan darabokat illesztett be a repertoárba, amelyek a közönség látogatását fokozzák s az utóbbi időben megtörtént az a csoda is, hogy táblás házakat produkált a színház. A többi operett is olyan kifogástalan előadásban került színre, hogy a színház mérlege egyszerre helyrebillent.

Igenám, csak hogy a közoktatásügyi minisztérium szépművészeti osztálya nem elégszik meg a fényes kasszabevételekkel, az irodalom terén is produkálni kell valamit. Utóvégre azért „szépművészeti“ a miniszteri ügyosztály és azért „állami“ a Nemzeti Színház, hogy bizonyos kulturprogramot teljesítsen és a szubvenciót is nem azért adják, hogy a „Csárdáskirálynő“ dominálja a repertoárt, hanem hogy irodalmi értékű darabokkal neveljék a közönség ízlését. Ilyen körülmények között nem kell csodálkozni, ha Senoa Branko dr., a szépművészeti osztály vezetője, aki bár egyáltalában nem bürokrata és megrögzött teoretikus, mégis csak arra helyezi a fősúlyt, hogy az állam által szubvencionált színházak kulturmissziót is teljesítsenek. Ez a misszió ugyan már sok deficitet okozott az államnak és az állami színházaknak, mert a közönség inkább jó operák és operettek látogatásában véli a kulturmisszió teljesítését; de a preztizs kérdése mindazonáltal megkivánja, hogy a hazai irodalom ne szenvedjen csorbát. A noviszádi Nemzeti Színháznak is tehát elő kell rukkolni az „irodalommal“ s nagyon kérdéses, vajjon az operettek bevételei tudják-e majd fedezni az üres házak előtt lefolyó „irodalmi darabok“ veszteségeit.

Éppen ebből a szempontból kiindulva vetettük fel illetékes helyen a magyar színelőadások kérdését s erre vonatkozólag a következő információkat kaptuk:

— Higyje el, hogy nem is a magyarok miatt észlelhető bizonyos averzió a tervvel szemben. Mi nagyon is jól tudjuk, hogy a magyarnyelvű előadások egyáltalán nem veszélyeztetnék a Vojvodina nacionális létérdekeit.

Hiszen a magyar éra alatt is nyugodtan játszhattak szerb nyelven a noviszádi Nemzeti Színházban vendégszereplő szerb színtársulatok. Itt most egészen más dologról van szó.

A belügyminiszter a magyar nyelvű előadásokat kizárólag az olaszok miatt nem engedélyezheti. Abban a pillanatban, amikor precdentst teremtettünk arra nézve, hogy engedélyeztük a magyar előadásokat, *nyomban elődlnának az olaszok hogy Dalmáciában is engedélyezzük az olasz nyelvű színházi előadásokat. Ezt pedig érthető okokból el akarjuk kerülni*, hiszen tudjuk, milyen küzdelmet kell folytatni az olasz irredentizmus ellen Dalmáciában, milyen komplikáltak az ottani politikai viszonyok és milyen szomorú a szlávok helyzete Olaszországban. Az atmoszféra tehát még nem olyan, hogy a magyar előadások kedvéért feladhassuk féltve őrzött pozícióinkat Dalmáciában. Ha majd jobban konszolidálódnak a viszonyok és a szomszéd államokkal is barátságosabb érzéseket táplálhatunk, akkor majd sor kerül arra is, hogy a magyarok saját nyelvükön is hallgathatják az előadást. *Egyelőre tehát még nem időszerű a magyar nyelvű előadások kérdése.*

Ugyancsak illetékes helyen érdeklődtünk a noviszádi Nemzeti Színház utóbbi időben ismét fel-fel ujló válság híreiről. Informátorunk a következőket mondotta:

— A szépművészeti osztály vezetője a napokban Novisadon volt, ahol megvizsgálta a színház ügymenetét és a pénztárt. Ez alkalommal *mindent rendben talált*, sokkal rendezettebb viszonyokat, mint például Bielen, ahol a színház horribilis adóságokkal küzd. A rendtelenség és kapkodás onnan ered, hogy túl gyakran változott a vezetés. *Minden igazgató válság csak ártalmára lehet az illető színháznak.*

Nem működhet rendszeren az a színház, ahol minden pillanatban más igazgatót tesznek a színház élére.

A jövőben ezeket az anomáliákat el akarjuk kerülni. Skopljen és Spliten azért megy minden a legnagyobb rendben, mert ott régebbi idő óta semmiféle változás nem állt elő a színház vezetésében.

Senoa Branko dr. legközelebb megint Novisadra érkezik, ahol a polgármesterrel fog tárgyalni a városi színházi bizottság esetleges együttműködéséről a Nemzeti Színházzal. Bár a szépművészeti osztály vezetője nem nagy híve a színházi „bizottságok“ beleszólásának művészeti kérdésbe, mégis olyan megoldást keresnek, amely egyrészt biztosítja a városi szubvenció további folyósítását, valamint a városi tanács kívánságainak bizonyos honorálását, anélkül hogy a színházigazgató működési körét megrövidítenék.

A „Délbácska“ munkatársának információi alapján illetékes helyen végül kijelentették, hogy a színház fokozódó látogatottsága a legnagyobb meglepéssel tölti el a miniszter urat, aki állandóan élénken érdeklődik a noviszádi Nemzeti Színház működése iránt és aki nagyon a szíven viseli a színház sorsát. Ha a közönség is úgy fogja pártolni a színházat mint a minisztérium, üzleti szempontból is a legjobb művészi vállalata lehetne az országnak. K. A.

4 voltos

AKKUMULÁTOR

keresünk megvételre rádióhasználatra. Cím a kiadóhivatalban.

Zászlószentelés Bajmokon

A Bajmoki Iparosok és Kereskedők Körének ünnepe

Bajmoki tudósítónk jelenti: A „Bajmoki Iparosok és Kereskedők Köré” e hó 18-án tartotta zászlószentelési ünnepélyét. A zászlóanyai tisztet ifj. Szvoboda Antalné Hankónyi Leona malomtulajdonosné, a zászlópai tisztet pedig dr. Matyasovszky Béla orvos töltötte be.

Előző este a koszorus leányok és legények, (számszerint 50 pár), lampionos menetben vonultak a zászlópa, azután a zászlóanya házához, ahol a kör dalárdája a tiszteletükre szerenádot adott.

Vasárnap délelőtt 9 órakor a koszorus leányok és legények a kör vezetésével együtt a zászlópaéért, majd a zászlóanyáért mentek rezesbanda kísérettel, azután a kör helyiségéből a gyönyörű fehérsejlem zászló alatt fél 10 órakor a római katolikus templomba vonultak.

Hegedüs Lénárd esperes piébános, pápai kamarás, magasszárnyalású prédikációjának elvégzése után, amelynek gondolatmenete a zászlószalagra irt jelige: „Ora et labora” (Imádkozzál és dolgozzál) körül forgott, a nagymise előtt beszentelte a zászlót, amelybe az első szeptet ő, a másodikat a zászlóanya, a harmadikat a zászlópa, azután ifj. Elgetz János a kör elnöke, végül Richter Mátyás az iparostület elnöke verte be.

A többi szegek beverése délután a kör helyiségében történt.

Este Döbre József vendéglőjében kétszáz terítékes bankett volt, utána jól sikerült táncmulatság reggelig.

A nagymise alatt Imgrund Emil karmester dirigálása mellett a dalárda kifogástalan precizitással lélekemelő egyházi éneket énekelt.

A zászlószalag betűinek kihimzése a sombori iskolánékné művészetét dicséri.

Háborús készülődés Törökországban

Páris, okt. 20. Az esti lapok híreket közölnek Konstantinápolyból, amelyek szerint a török határon élénk katonai mozgólások folynak, a török-angol mosszuli ellentétek miatt. Bizonyos fontos katonai helyeken jelentékenyen megerősítették a török határokat, de a Dardanellákat nem zárták el. Egyelőre csak a szükséges hadianyagot halmozták fel úgy, hogy a Dardanellák elzárása néhány órán belül keresztülvihető. A szíriai határon a török hadsereg hadgyakornatokat tart, amelyen Musztafa Kemal pasa is részt vesz. Beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy a hadsereg elég erős arra, hogy a legnagyobb ellenféllel is a siker reményével tud szembeállni.

Elitelték az újpesti vésztörvénytörvények egyik volt bíróját. Budapestről jelentik: A pestvidéki kir. törvénytörvények büntető tanácsa tegnap délelőtt hirdette ki Löwi Sándor kommunista vezér ügyében az ítéletet. Löwi Sándor a proletár diktatura bukása után évekig külföldön bujdosott, de azután hazajött és önként jelentkezett a bíróságon. A háromnapig tartó tárgyalás folyamán azzal védekezett, hogy mint a vésztörvénytörvények tagja felső parancsra hozta meg a halálos ítéleteket. A vésztörvénytörvények tárgyalásai alkalmával Kun Béla egyszerűen betelefonált, hogy a vádlottakat halálra kell ítélni. Ellenszegülni lehetetlen volt. Majd sirva vallotta be, hogy olyan emberré silányult, aki nem tudott ellenállni az akkori idők hangulatának. A törvénytörvények Horti Imre, Martinovics Béla és Stadt Imre munkások kivégzésében bűnösnek mondotta ki Löwit és ezért tizenöt évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Olvassa a Délbácskát!

A SZLOVENSZKÓI MAGYARSÁG KISEBBSÉGI POLITIKÁJA

„A kisebbségi érdekek védelmének egyetlen módja: a nemzeti alapon való szervezkedés”

A szlovenszki Magyar Nemzeti Párt zászlóbontása Érsekújváron

Érsekújvár okt. 20. A felvidéki magyarságnak vasárnap nagy ünnepe volt Érsekújváron, ahol zászlót bontott a magyar nemzeti párt. Az ünnepségen az egész felvidék magyarsága részt vett. Megjelent a magyar hivatalnoki kar, a kisgazdák, kereskedők, iparosok és a munkásság nagy tömege, akik valamennyien hűséget esküdtek a magyar nemzeti párt zászlójára. Az ünnepséget Szentiványi József nemzetgyűlési képviselő beszéde nyitotta meg, aki többek között a következőket mondotta: A magyar nemzeti párt nem egyes személyek próbálkozása, hanem az egész magyar nemzeti kisebbség, a magyar egység gondolatának a magva. Olyan párt ez, amely elsőnek tüzi zászlójára a magyarságnak egységre való törekvését, politikai programjának első pontja az, hogy minden magyart, legyen az bármily társadalmi állású is, megelégedetté és boldoggá tegyen. A kormány hatástendős uralma lerombolta a magyarság minden intézményét, elpusztította iparát, kereskedelmét és mezőgazdaságát, nyomorba készítette a tisztviselőtársadalmat és a munkásságot. *A magyarság most már tudja, hogy érdekei megvédésére nincs más teendője, mint a nemzeti alapon való szervezkedés.* Szentiványi ezután részletezte a párt programját és kiemelte a párt fontos munkáját. Testvéri együttérzésben

kivánnak élni a németességgel és a tótsággal, mint ahogy az már ezer év óta úgy volt. Törökly József bejelentette a rimaszombati kisgazdapárt csatlakozását. A szepességi németesség nevében Nitsch Andor üdvözölte a pártot bejelentette a Zipserek csatlakozását és hangoztatta hogy a szepességi németesség a harcoló fronton mindig elől lesz. A magyar munkásság nevében Variha József jelentette be a radikális munkáspárt csatlakozását, majd végül Vozary Aladár az Erdőskárpátok magyarsága nevében köszöntötte az újonnan alakult pártot és biztosította az Erdőskárpátok magyarságának hűségét.

A választási küzdelem a felvidéken is megindult, ahol Hlinka pártja éles harcot hirdet a cseh néppárt ellen. A párt elhatározta, hogy megkülönböztetésül a következő hivatalos nevet veszi fel: Hlinka szlovák néppártja. A szlovák nemzeti párt, amely Razus Márton, a híres tót költő és pap vezetése alatt áll, szintén önállóan veszi fel a választási küzdelmet, és nem fog egyetlen párttal sem kooperálni. Razus pártjának nincs szüksége támogatásra, miután az amerikai tótok megfelelő anyagi támogatásban részesítik szlovenszki testvéreiket a szlovenszki autonómiáért folytatott küzdelemben.

DOLLÁR HAMISÍTÁST LEPLEZETT LE A ZAGREBI RENDŐRSÉG

Hamis százdollárosok vannak forgalomban

Egy noviszi kereskedő három darab hamis százdollárosot küldött Zagrebba

A noviszi és zagrebi rendőrség néhány nap óta dollárhamisítók után nyomoz, amely eddig még semmi eredménnyel nem járt. A pénzhamisításra egy zagrebi bank figyelmeztette az ottani rendőrséget. Max Wohlmuth zagrebi kereskedő ugyanis három darab százdollárosot vitt a zagrebi Hrvatska Eskomptna bankához beváltás céljából. A bank pénztárosa azonnal észrevette, hogy a százdollárosok hamisak.

Eredetileg egy dollárosok voltak és valaki vegyszerrel az egyeseket el-tüntette a bankjegyről és helyükbe százás jegyeket hamisított.

A hamisítás nem a legjobban sikerült, mert alaposabb megfigyelésnél mindenki észrevette a hamisítást. A bankjegy hátoldalán a „dollar” szóhoz hozzárajzolt „s” betű nagyon elárulja a hamisítást.

A Hrvatska Eskomptna Banka pénztárosa azonnal értesítette a zagrebi rendőrséget a hamisításról ez pedig kihallgatta Max Wohlmuth kereskedőt arra vonatkozólag, hogy kitől kapta a hamis százdollárosokat.

Wohlmuth azt mondotta, hogy a ha-

mis százdollárosokat egy noviszi kereskedőtől kapta.

A noviszi kereskedő levélben küldte neki a három darab száz dollárosot. Ő nem is sejtette, hogy a százdollárosok hamisítottak mert a noviszi céggel már rég üzleti összeköttetésben áll. A zagrebi rendőrség értesítette erről a noviszi főkapitányságot azzal, hogy hllgassák ki a kereskedőt, aki Max Wohlmuthnak elküldte a három darab százdollárosot.

Malencsics Rodoljub rendőrkapitány tegnap délelőtt beidézte és kihallgatta a noviszi kereskedőt, aki azt mondta, hogy ő tényleg küldött három darab százdollárosot Max Wohlmuthnak Zagrebba, de arra már nem emlékszik, hogy kitől kapta a száz dollárosokat.

Nála — különösen vidékiek — sokszor fizetnek idegen valutában és ma már nem tudja kitől kapta a pénzt, amelyet nem figyelt meg nagyon és így nem is tudhatta, hogy az hamisított.

A noviszi rendőrség a kihallgatásról értesíteni fogja a zagrebi rendőrséget, a maga hatáskörében azonban tovább folytatja a nyomozást, mert nincs kizárva, hogy még több hamis százdolláros van forgalomban.

Elitelték a noviszi kispósta sikkasztóit

A noviszi törvénytörvények büntető tanácsa tegnap tárgyalta a noviszi kispósta sikkasztóinak Csirics Gavronak és Mrdjanov Milosnak bűnügyét.

Csirics Gavra mint a noviszi 2. számú pósthivatal tönke 247.000 dinárt sikkasztott el. Mrdjanov Milos pedig, aki segédhivatalnok volt a 2. számú pósthivatalban 6865 dinárt sikkasztott és a pénzt elköltötte.

Csirics Gavra csak azt ismerte be, hogy 82.000 dinárt sikkasztott tagadta, azonban a pósta tulajdonát képező 165.000 dinárnak az elsikkasztását. Csirics vallomásában elmondta, hogy 27 évig szolgált az államtól a háboru után azonban oly csekély volt a fizetése, hogy nem tudott belőle megélni és minden hónap-

ban kisebb-nagyobb összeget vett ki a pénztárból, de sohasem többet mint amennyi a megélhetéséhez szükséges volt. Azzal is védekezett, hogy alkalmazottai Vojnovics Péter és Srdjanov Milán meglöpték.

Mrdjanov Milos kihallgatása alkalmával mindent tagadott, csak azt ismerte be, hogy háromszáz dinár hiányzott pénztárából, ami elszámolásból eredt.

A bíróság mindkét vádlottat bűnösnek találta sikkasztás bűntettében és ezért Csirics Gavrot három évi fegyházra és polgári jogának hat évre való elvesztésre, Mrdjanov Milost pedig másfél évi börtönre és polgári jogainak két évre való elvesztésére ítélte.

HIREK

Amikor valakit huszonnyolcszor kivégeznek

avagy

Földkörüli utazás egy karbini gyilkossal

Juniusban, tehát pontosan négy hónappal ezelőtt kezembe került a bécsi „Gerichtshalle” című lap, amely karbini tudósítás alapján közölte Kornilov Iván, a vérszomjas orosz bandita kegyetlen kivégzését. Aznap véletlenül nagy volt a forróság s így más anyag híján leközlöttük a „Délbácskában” a kivégzés teljes lefolyását, még a hóhér rettenetes módszeréről sem feledkezve meg, aki Kornilovot csak többszöri akasztási kísérletek után végezte ki végérvényesen. Minden ájulási rohama után ugyanis addig élesztette, amíg magához tért s aztán újból hurkot kötött a nyakára és megint kinezni kezdte, piszkálta szegény Kornilovot, amíg ujonnan el nem ájult s ezt a „kísérletezést” több ízben gyakorolta, egészen addig, amíg sikerült a gyilkost holtbiztosan elaltatni...

Ezt a kétségkívül érdekes históriát két héttel később egy jugoszláviai szerb nyelven megjelenő lap közölte le, egész terjedelmében felhasználva a Délbácska közlését, csak azzal az eltéréssel, hogy a kivégzést, amely időközben már régebben lefolyt, előző napról datálta, mintegy az újdonság frissességével fűszerezve a „tegnap” történt eseményt. Azóta elmúlt talán két hónap is, amikor Kornilov kivégzése megint csak felbukkant a lapokban. Ezuttal a „Neues Wiener Journal” közölte teljes két hasábon, óriási címekekkel, fantasztikus „ráadásokkal” és egyéb zsurnalisztikai trükkökkel. A lap munkatársa hiteles adatokat közölt a kivégzésről, amely „augusztus végén” folyt le s amelynél a „hóhér kardja nyolcszor sujtott le a delikvens fejére,” amíg végre óriási vérsugártól kísérve a porba hullhatott.

A bécsi lap szerint tehát ezuttal „karddal” végezték ki a gyilkost és nem is juniusban, hanem augusztusban.

A gyilkos azonban bizonyára nem számított arra, hogy szeptemberben újból ki fogják végezni. A kivégzés ezuttal a brassói lapok szerint Maseppa példájára „lófarkon való hurcolás” által történt. A brassói újság tudósítása szerint a gyilkost ugyanis egy vágató ló farkára kötötték, amely addig hurcolta az utcán végig, amíg tésztát gyurt a fejéből és gombócot agyvelejéből. A krónika hitelességéhez tartozik, hogy a brassói lap szeptember 5-én este 6 órakor végezte ki a karbini gyilkost.

Erdélyből Csehszlovákiába vándorolt Kornilov, mindenütt uagy szenzációt keltve, szeptember végén pedig megint visszatért Jugoszláviába, ezuttal a „Bácsmegyei Naplóban,” látván napvilágot és ünnepelve kivégzésének immár huszonötödik jubileumát. Itt már kissé rövidebben, de változatos kinzó módszerrel végezték ki Kornilovot — szeptember végén.

Időközben a kivégzés tovább vándorolt, magyar, német, angol és svéd lapokban bukkant fel rettenetes borzalmakkal tetézve és fűszerezve, míg végül vasárnap, október 18-án a zagrebi Obzorban kötött ki, valószínűleg nem végérvényesen. Az „Obzor” a napihírek között szentel 25 sort a kivégzésnek és megállapítja, hogy a „napokban” végezték ki Kornilovot. A gyilkos dühösen ellenállt és beszédet is intézett a közönséghez, de a hóhér hurkot dobott a nyakára, többször körülcavarta és állva fojtotta meg Kornilovot, aki nyomban meghalt.

Most már csak arra vagyok kíváncsi, hol, mikor és hogyan fogják még a már juniusban kivégzett gyilkost novemberben kivégezni? Mert egész biztos, hogy még a jövő esztendőben is találkozunk Kornilovval, valószínűleg ilyesféle

csekély eltéréssel, és a következő felírással:

Amikor a levágott fej visszaugrik a helyére

Karbinból jelentik: Tegnap folyt le Kornilov Iván világhírű rablógyilkos kivégzése. A hóhér válogatott kinzásokat akart alkalmazni és a gyilkos fejét részletekben lenyisszantani. De akárhányszor sujtott le a hóhér pallósa, a gyilkos feje csodálatos képpen mindig visszaugrott. A gyilkosnak olyan elasztikus nyakszirtje lehetett, hogy a fej mintegy futball labda visszatért a helyére. Végül csak úgy tudtak szabadulni a gyilkos fejtől, hogy a nyolcadik nyisszantás után hamar egy kínai újságíró tettek meg vele, aki a fejét egyszerűen lenyelte. Azóta béke van Karbinban.

K. A.

1925. Október 21. Szerda

Római katolikus: *Orsolya*. Protestáns: *Orsolya*. Görög keleti: *Pelágia*. A nap kel 6 óra 26 perckor, nyugszik 5 óra 3 perckor. A hold kel 10 óra 12 perckor, nyugszik 7 óra 48 perckor. Nemzeti Színház: A hollandi menyecske. Apolló mozi: A meg nem értett asszony.

Időjárás. (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Közép Európában erősödött a légnyomás, amely dél felé közeledik. A keleti és nyugati légnyomás is terjeszkedik úgy, hogy erős szelek vannak a Fekete tengeren és az Északi tengertől a Tyrrheni tengerig. A felhőzet általános, derűtség csak Görögországban és a Baltikum környékén vannak. Eső Britaniától Nisig volt, legtöbbnyire gyenge — Rigában havazott. A hőmértéklet majdnem mindenhol esett, leg többet Bécstől idáig. Jólát: Az országban változatlanul hideg idő marad. A szelek valamivel gyengülni fognak és északkeletről jönnek. A felhőzet részleges lesz sok helyen. Köddel és esővel. A hőmértéklet még erősen fog süllyedni és északkeleten éjjeli fagy ál be.

— **A polgármester Beogradban.** Dr. Milovanovics Milán polgármester tegnap hivatali ügyekben Beogradban tartózkodott.

— **Emléktábla Danisics szülőházán.** A Danisics centenárium alkalmával Danisics szülőházát a Danisics ucca 3 számú házat, amely ma a Schomann testvérek tulajdona, emléktáblával fogják megjelölni.

— **Képviselői beszámoló a szentai járásban.** A szubotocai kerület radikális képviselői vasárnap 25-én beszámoló beszédeket mondanak Sentán, Adán és Molon.

— **Tanügyi kinevezés.** A közoktatásügyi minisztérium Tomics Jovan szentai állami elemi iskolai igazgatót a szentai ipariskola igazgatójává nevezte ki.

— **Pozsonyban nem ülik meg a prágai forradalom napját.** Prágából jelentik: A pozsonyi városi tanács kimondta, hogy az október 28-i cseh nemzeti ünnepet hivatalosan nem üli meg. Ebben a határozatban Hlinka pártjának elvi tiltakozása érvényesült. Tudvalevőleg Hlinkák azt vallják, hogy október 28-a cseh nemzeti ünnep, de nem a tótok nemzeti ünnepe.

— **Meghosszabbítják a vatikáni missziós kiállítás.** A vatikáni missziós kiállítás iránt annyira fokozódik az általános érdeklődés, hogy szó sem lehet a kiállítás bezárásáról a Szentév végeztével. Nemcsak a katolikus hitelesítés ügyének barátai, hanem az általános emberi kultúra, gyarmatügy, közgazdaság, egészségügy és néprajz figyelői is mindinkább észreveszik a missziós kiállítás páratlan jelentőségét. A Vatikán köreiből felmerült a gondolat,

Páncélszekrény

nagyobb alaku **azonnal eladó.** Cím: „Bácsmegyei Napló” fiókiadóhivatalában, Wilson trg 7. Telefon 580.

2076—1—2

hogy a kiállítást még egy teljes évig nyitva kellene hagyni, egyelőre azonban csak annyi ment határozatba, hogy a kiállítás 1926. június végéig marad nyitva. A kiállítás egy része állandónak van szánva, a kiállított tárgyak többsége azonban mint részben nagyértékű kölcsöntárgy visszakérül a tulajdonosok birtokába az öt világrészen.

— **Jugoszláv paradox.** A „Politika” közli a következő igen jellemző és aktuális adomát:

A szerbiai paraszt (a montenegrói paraszthoz): Halottad már, hogy a tanári kongresszuson a *cirill* és a *latin* betű miatt kaptak hajba az urak, *mi pedig sem az egyiket, sem a másikat nem tudjuk.*

— **Elveszett fűbevaló a Futaki uton.** Katolikus templomtól a Begovics villág, megtalálójára kéri hogy jutalom ellenében a rendőrségen leadni sziveskedjen.

— **A modern berlini posta.** Berlinből jelentik: Azokat a Berlinbe irányított levélküldeményeket, amelyeken a kézbesítő postahivatal is feltüntetik, a Berlinbe érkező éjszakai vonaton a postakocsiban még utközben szétosztják a berlini kézbesítő postahivatalok szerint és a pályaudvarokon közvetlen az egyes kézbesítőhivataloknak adják át. Ez az intézkedés a címzeteknek nagy előnyt jelent.

— **Csicserin Párisba jön.** Párisból jelentik: Rádió ügynökség hivatalos forrásra hivatkozva jelenti, hogy Csicserin orosz külügy-népbiztos Párisba fog jönni és már üzenetküldött Briand külügyminiszternek, hogy tanácskozni kíván vele.

— **Megszűnt az „Asino”.** Az egykor szomorú nevezetességre vergődött olasz élelapp az „Asino” megszűntetését, előfizetőinek csekély számára hivatkozva. Emlékeztet, hogy az élelapp valóságos vezetésű a vallásellenes hajszában s alacsony stilusu pápagonnyalásban. Emellett az olasz pornografia vezető organuma volt. Ez is az idők jele, hogy meny nyire megelégette az olasz közönség az ilyen irányú nyomdatermékeket.

— **Meggyilkolták a Gergely-egyetem egyik tanárát.** Rómát még mindég izgalomban tartja az a gyilkosság, melyet nyit utczán fényes nappal követett el egy szocialista értelmű 20 éves katona s amelynek áldozata a pápai Gergely-egyetem egyik legkiválóbb tanára a francia származású jezsuita P. Geny Pál volt. A katona vagy 10 percig követte az utcán a paptanárt, akit nem is ismert s egy csendesebb utcán hirtelen kirántva oldalfejtőjét, hátulról teljes erejével beledöfte a papba, aki azonnal összeesett. A járőrelők autóbába emelték, miközben az áldozat még néhányszor ezt az egy szót mormolta: „Perdono”, „megbocsátok” mire a kórházba vitték, meghalt. A filozófia tanára volt, akit tanítványai a rajongásig szerettek s akit irodalmi működése révén a tomisztika terén világnévre tett szert. A gyilkos s hancot elfogták s a vizsgálóbíró előtt kijelentette, hogy áldozatát nem ismerte, csak gyűlölettel volt eltelve a papok iránt s elhatározta, hogy az első papot, aki útjába kerül meg fogja gyilkolni. A meggyilkolt egyetem tanárért a gyászszertartás a Gergely-egyetem templomában a S. Ignazio-ban volt; a koporsót világi egyetemi hallgatók vitték, akik közül 200-an a gyászmise keretében meg is áldoztak.

— **Hét év óta nem vezettek keresztül semmit a sentai telekkönyvben.** A Senta városi és Senta járási telekkönyvi hivatalban hét év óta semmiféle keresztülvezetés nem történt. Ennek a lehetetlen és káros állapotnak megszüntetésére a sentai ügyvédek és a járás jegyzők elhatározták, hogy akciót indítanak a telekkönyvi hiányok pótlására és az ehhez szükséges összeget közközlésben fogják előteremteni. E célból felhívást intéztek Senta város tanácsához és a községi előjárásokhoz, vállaljanak részt ezen költségek fedezésében. Senta város tanácsa tegnapi ülésén elhatározta, hogy mindaddig, amíg a telekkönyvet nem hozták rendbe, havonként 1500 dinárt folyósít e célra.

— **Havazás Boroszlóban.** Boroszlóból jelentik: Tegnap este heves havazás állott be, amely a késő éjjeli órákig tartott.

— **Elítélték a párisi sztrájk szervezőit.** Párisból jelentik: Ma tartották meg a tárgyalást annak a tizenhét embernek az ügyében akik a kommunisták kíséreltetével kapcsolatban, hogy általános sztrájkot rendezzenek, utcai tüntetés alkalmával kihágásokat követtek el. Hat vádlottat egy héttől hathónapig terjedő fogságra ítélték, a többit felmentették.

— **Lázadás Damaszkuszban.** Beyrutból jelentik: Damaszkusz déli városnegyedébe behatolt druzok a kommunisták támogatásával lázadást terveztek, amelyet azonban estére elfojtottak.

Gyújtogatás Molon. Szamaek Gábor molli gazdának e hó 14-én leégett a tanyáján az istálló. Miután istállóját csak néhány nappal ezelőtt harmincezer dinárra biztosította a Gazdák biztosító szövetkezetnél, az a gyanu merült fel, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A Gazdák biztosító szövetkezete a tüzről értesítette a molli csendőrsőrt, amely megtartotta a tűzvizsgálatot. A vizsgálat megállapította, hogy Szamaek Gábor 14-én délután kiment szállására ahonnan két óra múlva távozott. Távozása után husz perccel már lángban állott az egész istálló. A vizsgálat befejezése után Szamaek Gábor öccse Szamaek József megjelent a törnyosi csendőrsőrnél és 900 dinárt adott az őrsparancsnoknak hallgatási díj fejében. Az őrsparancsnok átvette a 900 dinárt, Szamaek Józsefet azonban azonnal letartóztatta és beszállította subotica ügyészség fogságába, Szamaek Gábor ellen pedig megtette a feljelentést.

SPORT

A novisadi közönségről

Nem szabad ezt elhallgatni. Elvégre közös érdekről van szó és a közös ügyet a nyulvánosság közönsége előtt illik meghánynivetni. Az évtizedes tapasztalat különben is azt mutatja, hogy az egymás háttá mögött való sőtébtbeni nyelvetöltögetés sohasem vezet jóra, de a nyílt és kerteles nélküli szókimondás bár fáj, mindig eredménnyel jár.

A novisadi futballközönség viselkedése mérkőzésről-mérkőzésre olyan elfajulást mutat, amely mindenki, akiben megmozdul valami, ha Novisad sportját meglegetik, győző kétségbeesést támaszt. Aki végigcsinálta, gondoljon csak vissza arra, hogy amikor a novisadi futball ezelőtt néhány évvel elindult halálos útjára, a vasárnapinhoz hasonló kórusok bömböltek a circum dederuntot. Mindegy az, hogy kinek a táborából adódik ez az otromba tömeg, mert egyfajta hisztéria támadja meg, a mindent kigunyoló, szivtelen panem et circenses tömeghisztériája.

Vasárnap az egyik mérkőzés után egy tízéves gyermek cérnavékony hangja sivitotta, hogy „pfuj bíró.” Ez a vékony hang szegényes rezgésével messzebb hallik, mint tiz kórus basszus-bömbölése. A jövőbe sivit, amely nem sok hálát fog érezni azok iránt, akik ilyen elemi fölkészültséggel látják el a jövő futballistáit.

Vasárnap röhögve tapsolt a közönség, amikor Peikert rettenetes fájalmában bicegve kitámolygott a pályáról, vihongott, amikor Kricskov kétszeresre dagadt fájós lábával, a nagy szenvedéstől, torz erőlködéssel is csak rövidet tudott rugni és egy játékos mozdulatlanul elterült a földön, de amikor meghallotta a füttyöt, amely tizeneggyessel büntette az ő

elbuktatását, ujjongva felugrott és méterest ug-rándozott örömeiben.

A közönség nagy része személyesen nem is ismeri a bírót, akitől esetleg — mindkettő-jük közös megelegedésére — nagy társadalmi és világnézeti különbségek választják el. De ez nem akadályozza a nézőket abban, hogy a husz, vagy még kevesebb dinár beléptidijukért jogot ne formáljanak arra, hogy a mérkőzést vezető bíróra a legsúlyosabb becsületsértéseket és szidalmakat szórják. Elfeledkeznek arról, hogy vannak még a jelen viszonyoktól messze elűtő légkörben nevelkedett emberek, akik — bármennyire nevéstésesnek és szokatlannak látszik is az mostanában — nem hajlandók zsebvágni azt, hogy az egész családjáról leszédjék a keresztvizet, vagy a tribünön ülő hozzátartozói fülehallatára egyszerűen legazembereznek. Az ilyen ősi föfogású emberek azután odahaza becsületügyi eljárást indítanak saját maguk ellen, amelynek az az eredménye, hogy földhözvágják a füttyülőt és füttyülnék a novisadi sportra.

A bomlasztó járvány veszedelmesen terjed. Erős, gyorskezü ellenintézkedésre van szükség, máskülönben az orvosokat is magával viszi.

Az Achilles vasárnapi versenye. A rövid idő alatt páratlan népszerűsége emelkedett törekvő egyesület már második országúti versenyét rendezte meg vasárnap. A verseny népszerűség szempontjából még a multkorival is vetekedett. Ezúttal a futaki országúton futották le a versenyt, amely a szokásos kisebb-fajta sérülésekkel tarkítva a következő eredménnyel végződött: Országúti (30 km.) verseny I. Szőke István 62 perc. II. Uerla István 64 perc. III. Kovács Pál 64:10 p. Lassusági verseny: (100 méter) I. Kovács Pál 11:2 perc. II. Kovács Imre 12 perc. A versenyt nagy közönség nézte végig, a versenyzők értékes tiszteletdíjakat nyertek.

Peikert állapota súlyos. Bokáját gipszkötéssel látták el, úgy hogy nemcsak a futballtól, de a rendes napi munkától is jó néhány héti tartózkodnia kell.

A Radnicski hivatalos hirei. Az egyesület felkéri az itt megnevezett tagjait, hogy f. hó 24-én 19 órakor az egészségügyi palotában lévő különhelyiségben okvetlen megjelenni sziveskedjenek: Dr. S. Alekszics, Pavle Tativs, Djordjin Misics, Jován S. Jegdics, Imre Boros. B. Spaszics, M. Todorovics, Danilo Bese, Traufenkil Vlada, Stanics Mihajló, Gelir M. Vics Viktor, Grünenberg, Dr. Gy. Náray, Dr. Mlan Szekulics, Anton Rossier, Sima Acsimovics, Trankom Hajzer, Putnik, Potner, Markó Nesics, M. Petrovics, Mladen Vernecki, J. Krunics, Opolzer, Milivoj Mrdjanin, Schindler, Ferenczy, Grünenberg, Lappy Vilmos, Drozdik Dosztán, Halasi, Kozma és Mita Deszpotovics. Az egyesület futballszakosztálya felhívja összes tagjait, hogy f. hó 22-én 19 órakor a tárgy fontosságára való tekintettel okvetlenül jelenjenek meg az egészségügyi palotában.

A Sentai AK győzelme. A Sentai AK vasárnap játszotta utolsó mérkőzését a Topolai SC-vel, amely majdnem az egész első félidőt nyolc emberrel játszotta végig, mivel a többi játékosok autódéftus folytán csak később érkeztek meg. A sentaiai Mezey révén érték el góljukat, az első félidőben, a miután több gól a mérkőzés folyamán nem esett a Sentai AK megnyerte a mérkőzést. A subotica má-sodosztályú bajnokságban a Sentai AK és a Sombori TK egyenlő pontszámmal rendelke-

nek, a két csapat között vasárnap e hó 25-én lesz a mérkőzés, amely egyúttal eldönti az ősi forduló bajnokságának helyzetét.

Rejtvény megfejtés.

A Délbácska 6. számú sportrejtvényének helyes megfejtése:

Jobbösszekötő

Helyesen megfejtették 136-an. A megejtett sorsoláson

Milla Piroška (Musiczkog 22) 1 üveg SOA kölnivizet,

Schopf Józsefné (Telecski 21) 1 üveg SOA kölnivizet,

Laudisz János (Trg Kolarac 4.) 1 doboz SOA szappant.

Bohunek Ágoston (Begecs) a Délbácskát 1 hónapra,

Emánuel Popper a Délbácskát fél hónapra nyerték.

A szelvény pályázat vasárnapra beérkezett 278 szavazata közül egy sem találta el az OSKV—NAK eredményt.

Keresztrejtvény megfejtés

A Délbácska október 11-i számában kö-zölt keresztrejtvényt 316-an fejtették meg. A sorsoláson Hegedűs Mariska (Subotica, Trg Svetog Juraja 1.) egy üveg SOA kölnivizet nyert.

MŰVÉSZET

Gedő Lipót karikatura estje. Gedő Lipót, a kiváló karikaturista, holnap elutazik Noviszadról. Távozása előtt azonban még felejtethetetlen szórakozásban fogja részesíteni Noviszad közönségét. A noviszadi zsidó nőegylet ugyanis ma este tea-estélyt rendez, amelyen Gedő Lipót karikatúrákat rajzol. Gedő Lipót minden jelentkezőről pillanatok alatt karikatúrát készít az értékes és művészi karikatúrákat ott az estélyen még ki is állítja. Gedő Lipót művészi kvalitásait nem kell külön hangsúlyoznunk és bizonyos, hogy nagy sikert fog elérni karikatúráival ma este a Szloboda szálló nagytermében.

Apolló okt. 20—21-én

A meg nem értett asszony

Modern társadalmi dráma a magasabb körökből 6 felvonásban.

Főszereplők:

Corinne Griffith és Milton Lills.

Péntektől—Vasárnapig

Emil Jannings nagy mesterműve

Az utolsó ember

Hirdessen a Délbácskában

Figyelem!

Megérkezett!

A HABSBURG-HÁZ TRAGÉDIÁJA

Ferencz József volt osztrák császár egyetlen fiának tragédiája.

Bemutatja az ODEON október 22—25-ig rendes helyárok mellett.

A zenekíséretet az Apolló művész zenekara szolgáltatja. — Jegyek előre válthatók az Apolló Irodájában.

NEVESSÜNK!

Vendég: (a háziszolgálóhoz). Holnap reggel a 6 órás vonattal elutazom.

Háziszolga: Rendben van, a borralalót tessék csak egész nyugodtan az éjjeli szekrényen hagyni.

Férj: Az ördögbe is, ez a borotvakés már nem vág semmit.

Feleség: De fiam, a bőröd csak nem lehet keményebb mint az a konzervdoboz, a melyet az előbb nyitottam ki vele.

A nagyságosasszony: Kisasszony, ha a kis Pista nem akar elaludni, hozza át hozzám, énekelni fogok neki.

Kisasszony: Az nem használ semmit nagyságos asszony, már azzal is fenyegettem!

— Hogy érzi magát a barátja a súlyos szerencsétlenség után?

— Köszönöm, nagyon jól, elvesztette az emlékezőtehetségét s most nem emlékszik arra, hogy nő.

— Láta azt a kövér embert? Az a falu leggazdagabb embere. Husz év előtt még egy inge sem volt, s ma már van egy milliója.

— Szent Isten, mit tud az csinálni azzal a rengeteg sok inggel?

Vendég (a pincérhez). Mikor kapom már végre azt a fél kacsát, amit egy órával ezelőtt rendeltem.

Pincér: Ha majd a másik felét is valaki megrendeli. Csak nem képzelem, hogy maga miatt egy fél kacsát fogunk levágni!

A gazdag nagybácsi (jogász unokaöccséhez). Nos hát őcsém, ezegyszer még kifizetem az adósságaidat. Van egy ceruzád, hogy feljegyezzem mennyivel tartozol?

— Van, Tóni bácsi, de nagyon rövid.

Egy utas fáradtan érkezik egy kis vidéki városkába, ahol azonnal a szállodai szobába vonul és elalszik. Fél óra múlva heves kopogásra ébred fel.

— Mi az? Mi történt?

— Most érkezett a podgyásza a vasutról — válaszolta a portás. Felhozzam?

— Csak hagyja lent reggelig, most aludni akarok.

Egy órával később megint csak heves kopogásra ébred az utas.

— Mi bajuk van megint — ordít az álmából felvert utas. Mit akarnak?

— Csak azt akartam mondani — válaszolt a portás — hogy nem is a maga podgyásza volt, amit a vasutról hoztak.

Mennyi az életfogytiglani fogházbüntetés tele? Az igazságügyminiszter a nagy nemzeti ünnepen meglátogatja a fogházat. Minden fegyencet maga elé állít.

— Mire ítélték?

— Nyolc év.

— Felét elengedem.

Igy tovább minden fegyencnél.

— Mi a büntetése?

— Tizenkét év.

— Felét elengedem.

A sor végén egy zsidóhoz kerül.

— Mi a büntetése?

— Elefogytiglan.

— Felét elengedem.

A raport ezzel véget is ért. Másnap a fogházigazgatóság revideálta az amnesztiát és minden fegyencnél „leirta“ az elengedett éveket. A zsidónál a legnagyobb zavarban voltak. Hogy kell megfelelni az életfogytiglant? Végre miután egyik jogi kar se tudott dönteni az ügyben, elhívták a csodarabbit:

— Mi itt a teendő?

A bírócs férfi elgondolkozott egy keveset, aztán kimondotta a szentenciát:

— Egyszerű az egész. Az elítélt egy nap be lesz csukva, egy nap szabadon jár...

KÖZGAZDASÁG

Morgan fióktézetei Olaszországban. A római lapok értesülése szerint a jövő év elején a Morgan amerikai pénzcsoport fióktézeteit nyit Milánóban és később Turinban is.

Az olasz tőzsdék forgalmi ideje. Rómából jelentik: Egy dekrétum elrendeli, hogy október 21-től kezdve valamennyi olasz tőzsdén egységes tőzsdéforgalmi időt vezessenek be. Ez a forgalmi idő 10 óra 45 perctől 12 óra 30 percig tart, még pedig minden nap az ünnepek kivételével.

Ford megvette a Fiat műveket. A turini Fiat művekről a lapokban hír jelent meg, amely szerint a vállalat összeolvadt az amerikai Ford vállalat olaszországi telepével és átvette annak gyárát.

A bécsi őszi vásár eredménye. Bécsből jelentik: A bécsi őszi árumintavásárról szóló zárójelentés rámutat arra, hogy a vásáron tizenhat állam képviseltette magát, köztük Törökország és India ez alkalommal először. Megállapították, hogy az üzleti eredmény a legtöbb ágbán rendkívül kedvező volt. Nemcsak jelentékeny kötések történtek, hanem olyan kapcsolatok is teremtettek, amelynek hatása alapján remélni lehet, hogy az ipar élénk foglalatossághoz jut.

Zürichben nemsokára az új magyar pénzt jegyzik. Budapestről jelentik: A zürichi árfolyamlapról nemsokára elűnik a magyar korona és helyette a pengő árfolyamát fogják jegyezni. A pengő zürichi árfolyamáról pénzügyi körökben úgy beszélnek, hogy az valamivel magasabb lesz mint 90 centimes. Ugyanis az aranykorona 105 svájci centimes volt, s mint-hogy ebből 14 százalékot kell leutni, körülbelül 90 centimes-on felül fogják jegyezni a magyar pengőt. Elég magas pénzegység lesz, mert hiszen a sokkal gazdagabb és drágább Svajc pénzegysége a frank és ennél nem sokkal lesz kisebb a magyar pénz.

Nyolcvanezer hektoliter bort szállítunk Ausztriába. A földművelésügyi minisztérium 1261—1925. sz. rendeletével közölte a városi és községi előljáróságokkal, hogy a kormány borkiviteli egyesiséget kötött Ausztriával negyvenezer hektoliter fehér és ugyanannyi vörösbort kivitelére. A kedvezményes kiviteli vám úgy a fehér, mint a vörösbortnál harminc aranykorona hektoliterenként, amit azonban csak az vehet igénybe, akinek az osztrák kereskedelmügyi miniszter vagy annak helyettese engedélyt adott. A kontingensen felül borszállításnál a kiveteli hatvan aranykorona.

Nemesített buzamag eladás A dobri-csevői állami uradalom negyvenezer kilogramm nemesített buzamagot ad el. Akik ebből vásárolni akarnak, forduljanak kérvénnyel a járási gazdasági intézőkhöz.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Október 10-én reggel	—	—	—	200
Október 11-én	—	—	—	190
Október 12-én	—	—	—	178
Október 13-án	—	—	—	170
Október 14-én	—	—	—	165
Október 15-én	—	—	—	160
Október 16-án	—	—	—	155
Október 17-én	—	—	—	150
Október 18-án	—	—	—	148
Október 19-én	—	—	—	146
Október 20-án	—	—	—	141

Küldje be előfizetését!

Tiszteiteltel felkérjük a vidéki, hátra ekbán levő előfizetőinket és viszontjáróinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget borszállító postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska“ kiadóhivatala.

TŐZSDE

Okt. 20	Zürich záriat	Beograd záriat	Zagreb záriat	Newyork záriat
Beograd	9.22	—	—	177.75
Zürich	—	1087.50	1091.50	1927.—
Newyork	519.25	56.35	56.50	—
London	25.135	273.15	273.40	484.3/8
Páris	22.975	249.—	251.—	442.50
Milano	20.725	225.50	226.—	400.—
Prága	15.425	167.25	167.3/8	296.25
Berlin	—	1344.—	1343.50	2380.—
Budapest	72.70	791.—	—	14.—
Brüsszel	23.70	257.50	261.—	456.—
Bécs	—	795.—	796.—	14.3/8
Bukarest	2.50	26.75	—	47.3/8
Amsterdam	—	—	—	4020.50
Szófia	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicagói terménytőzsde

1925 október 20., 10 óra

Buza	Tengeri		
December	145.3/8	December	75.3/8
május 1926	142.3/8	május 1926	79.75
Julius	126.—	Julius	—

Irányzat: buza bizonytalan, tengeri — (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1925 október 20. (Hivatalos jegyzések)

Buza	Tengeri
bácskai Usancen	kötés 247.50, 400 mm
bácskai Usancen X,	kötés 250.—, 500 mm
felső-bácskai 76-77, 2%	kötés 250.—, 100 mm
szerémi Usancen	kötés 244.—, 500 mm
szerémi 76-77, 2%	kötés 245.—, 200 mm

Tengeri

bácskai duplikát kassza	kötés 175.—, 200 mm
bácskai új XI,	kötés 105.—, 500 mm
bácskai csöv. dunai hajó	kötés 58.—, 3000 mm
szerbiai beogradi paritás	kötés 175.—, 300 mm
szerbiai száritott, beogradi paritás	kötés 155.—, 300 mm

Buzaliszt

bánáti nullás gg. sentai paritás	kötés 405.—, 300 mm
bácskai nullás g. d. k.	kötés 400.—, 100 mm

Bab

bácskai tarka 1924.	kötés 145.—, 100 mm

Novisadi értéktőzsde

1925 október 20. (Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények

1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 77.—, kínálat 80.—, kötés 78.—, 4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet —, kínálat —, kötés —.

Állami sorsjegyek

2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 358.—, kínálat 363.—, kötés 361, 1888. évi nyereséjű sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet —, kínálat —, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —, kínálat —.

Részvények

Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —, kínálat 75. Iparbank kereslet 133.—, kínálat 137.—, kötés —.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA“ lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

10 hold prima SZÁNTÓ-FÖLD a Pirosi ország-uton arendába kiadó. Lenkei Istvánné, Bátorijeva u. 11. szám. 2073-1-2

RÉZÜSTÖK a legnagyobb választékban Vasa Maločić rézművesnél Novi Sad, Kisačka ul. 32. 2024-1-12

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

1 női szabóasztalt

azonnali megvételre keresek. — Ajánlatokat
Ábrahám J. könyvkereskedőhöz kérek.
2078-1

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok melletti jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzési nyerne. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ” címre írjanak, Postafiók szám 75

818-0

Kerestetik

szerény, jó magaviseletű mindenek szakácsnő jó fizetéssel. — Cím: Schmolka hirdetőiroda, Futoski put 2.
2070-1

Női varrodába

tanuló leányok felvételnek.

Elizek Lajos, Gajeva u. 7.

ELADÓ

a Homoktelepen II. csoport 97. szám alatt
1 hold szőlő,
3/4 „ szántó
egy tagban, rajta szoba és konyhából álló ház. Cím: Novisad, Deák u. 28.
2077-1-3

Nevelőnőt intelligenset, perfect németet keresek, aki d. e. fél 8-tól este 7-ig foglalkoznék két éves fiúval. — Cím a kiadóban.

HITÉLET

magyar keresztény folyóirat. - Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mošorin—Bačka

FIGYELEM!

A bécsi Messén sikerült készpénzbevásárlásaink révén **kiválóan előnyös áron** több ezer darab legújabb divatu **női és leánykakabátokat, selyem és szövet utcai és estélyi toiletteket**, mindennemű **női szörmebu..dákát, sportkabátokat** beszerezni, melyeket

kiárusításszerű árban

bocsájtunk eladásra. Ezen előnyös vásárlásunk révén **mindennemű szörme** áruk *en gros* árakon kerülnek *detaillban* is eladásra. — Ajánljuk ezenkívül *férfi, fiú és gyermekruhákat, télikabátokat, raglánokat, városi bundákat* rendkívül jutányos árakon.

Legfinomabb női perzabundák 12—18.000 dinárig.

Roth Manó és Fiai, Novisad.

1766-1-3

A legolcsóbb és legjobb kerítés a drótkerítés!

Ha házát, kertjét, villáját, szőlőjét, telepét, baromfiudvarát, szállását **be óhajtja keríteni**, ugy forduljon

KRAMER TESTVÉREK

sodronyáru gyárához Novi Sad, Mali Liman,

ahol mindenféle drótfonatokban bő választékot talál. Vas és horganyozott drót minden számban, ugyszintén tuskés drót is kapható.

Tanoncok kerestetnek Weisz Sándor
műszaki vállalatához Novisad, Futoski put 51.
2057-1-3

Egy fodrász-üzlet

betegség miatt azonnal eladó.
Cím a kiadóban.
2011-1-3

Ideális fekvésű szanatóriumnak vagy gyárnak

alkalmas, a Sztari-Szivaczi vasuti állomástól száz méter távolságu 2805 □-öl térfogatu fenyves, gyümölcsös és szőlő, ózondus, portmentes levegővel a Telecskai-fensikon, 5 szobás házzal, ártézi kuttal, cisternával, méhes és tyuk-házzal prima téglából, 2 nagy, 1 kisebb pincével és egyéb mellékhelyiségekkel

eladó.

Értesítést ad a tulajdonos ugyanott. Közvetítők **nem** díjaztatnak.
1946-1-3

Ügyes kifutófiu

jó fizetéssel felvétetik. Jelentkezni lehet délutáni 1—3 óra között

Ustavska (Alkotmány) utca 21. sz.

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerint Festés minden színben Új női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

15 éven felüli munkás és tanulóányok

felvételnek

Stojanovits könyvkötészetébe, Novisad
Wilson-tér 6.
2079-1-2

Fischer Vladimir és Társa**NOVISAD**

Kralja Petra ulica 23. (az udvarban)

Telefon 364.

„Hafa Solid“ harisnyák és keztyük nagykereskedése és „KETTENMARKE“ (F. Peter's Nachfolger, Wien) gallérgyárgyári lerakata.

Csak nagyban! — Gyári árak!